

ชื่อภาคนิพนธ์ : พิธีสู่ขวัญควายกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีโรงเรียน – โรงนา
ตำบลกุดลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้เขียน : นางธมลวรรณ เรืองขจร

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2546

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความสำคัญของควาย และพิธีสู่ขวัญควายในทัศนะของผู้เกี่ยวข้อง 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในพิธีสู่ขวัญควาย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมพิธีสู่ขวัญควายกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในทัศนะของผู้เกี่ยวข้อง 4) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการจัดกิจกรรมพิธีสู่ขวัญควายในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยเก็บข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-informant) จำนวน 12 คน

ผลการศึกษาพบว่า ควายมีบทบาทสำคัญ และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตคนไทยมาตั้งแต่อดีต พิธีสู่ขวัญควายทำให้คนกับควายมีความผูกพันเหมือนเครือญาติ ส่งผลถึงการอนุรักษ์ และการใช้แรงงานควายในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วย ทางด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในพิธีกรรมนี้ ชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แต่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยดี แนวโน้มในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น่าจะเป็นไปได้เนื่องจาก พื้นที่นี้อยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง และเป็นทางผ่านสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญอื่น ๆ ส่วนปัญหา และอุปสรรคที่สำคัญของพิธีสู่ขวัญควายกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อยู่ที่ชุมชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ด้านการต้อนรับนักท่องเที่ยว กับขาดองค์กรในพื้นที่เข้ามารับผิดชอบโดยตรง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา กรมปศุสัตว์ องค์การบริหารส่วนตำบลกุดลาด ควรสนับสนุนพิธีสู่ขวัญควายกับการฟื้นฟูการใช้แรงงานควายในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งใช้เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้ความรู้กับประชาชนในเขตตำบลกุดลาดเพื่อดึงดูดและดูแลนักท่องเที่ยว และให้มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อเป็นการนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ABSTRACT

TE 148656

Title of Research Paper : The Buffalo's Spiritual Rite and the Eco-tourism : A Study of
Farming School at Ban Kut Lat Muang District Uban
Ratchathani Province

Author : Mrs. Thamonwan Ruangkachorn

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2003

There are 4 objectives for this research, i.e., 1) to study the importance of buffaloes and the buffaloes' spiritual rite perceived by concerned people, 2) to study the community's participation in the buffaloes' spiritual rite, 3) to study the relationship between the buffaloes' spiritual rite and the eco-tourism perceived by concerned people, 4) to find out problems, obstacles and recommendations for promoting the eco-tourism through the buffaloes' spiritual rite

It is a qualitative research, collecting data from documents and the in-depth interview of 12 key-informants.

Results of the study reveal that buffaloes play an important role and closely associated with the Thai's ways of life since the long past; the buffaloes' spiritual rite brings the buffaloes and the people even closer like being kins, resulting in the conservation and usage of the buffaloes in many activities including the eco-tourism. However, the community did not participate in decision making in having the buffaloes' spiritual rite but they join in with the ceremony smoothly. It is expected that the promotion of the eco-tourism should be possible because the area is not far from town and leads to other attracting spots for tourism.

Problems and obstacles found are the people in the community do not have sufficient knowledge to greet the tourists properly and there is no organization taking the responsibility in this job directly.

Recommendations emerged from this study are the Ministry of Tourism and Sports, Department of Animal Husbandry, and Kut Lat TAO should support the buffaloes' spiritual rite and revival the use of the buffaloes' labour in various activities including for the eco-tourism; the people in Tambon Kut Lat should be properly trained in greeting tourists and in eco-tourism in order to perpetuating the tourism activities in the area.